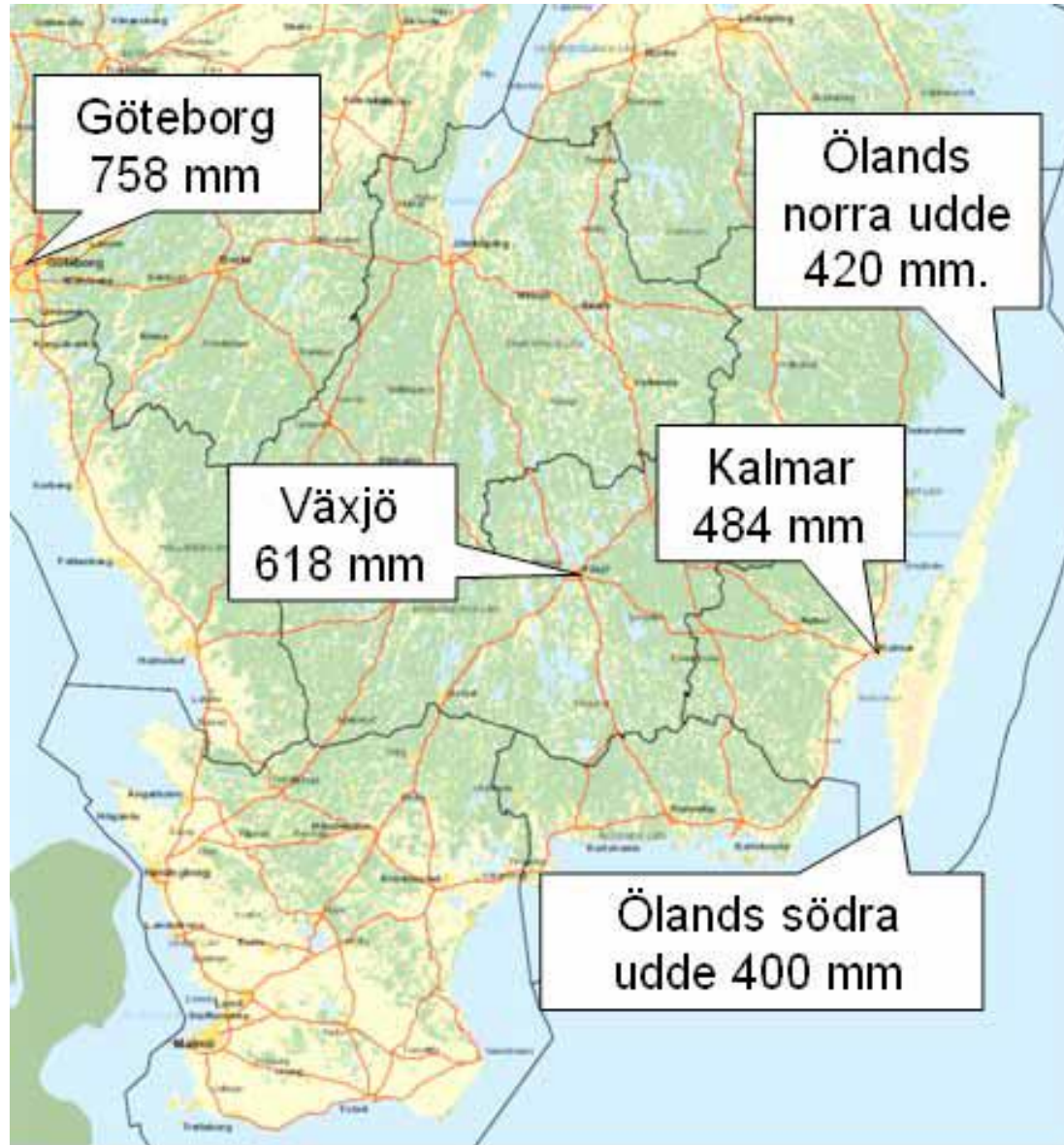

Klimatanpassning - Vatten

Foto Lars Ljungström

Förutsättningar nederbörd

Nederbörd årsmedelvärde

grundvatten-
bildning sker
främst från
november till
mars

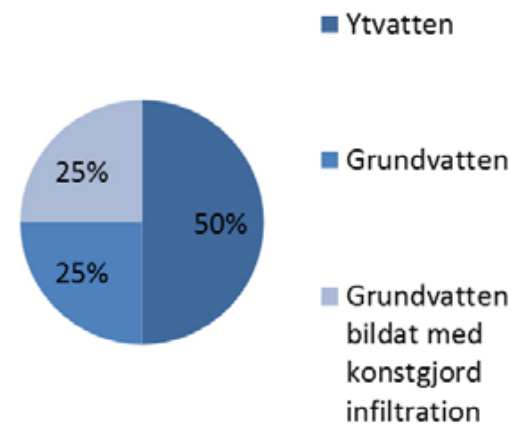
Viktiga vattenresurser i länet

14 grundvattenmagasin

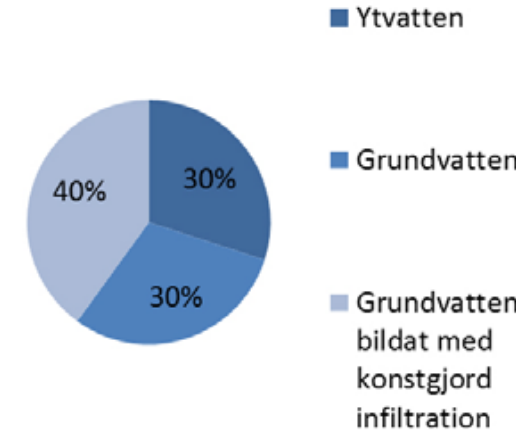
7 sjöar

7 vattendrag

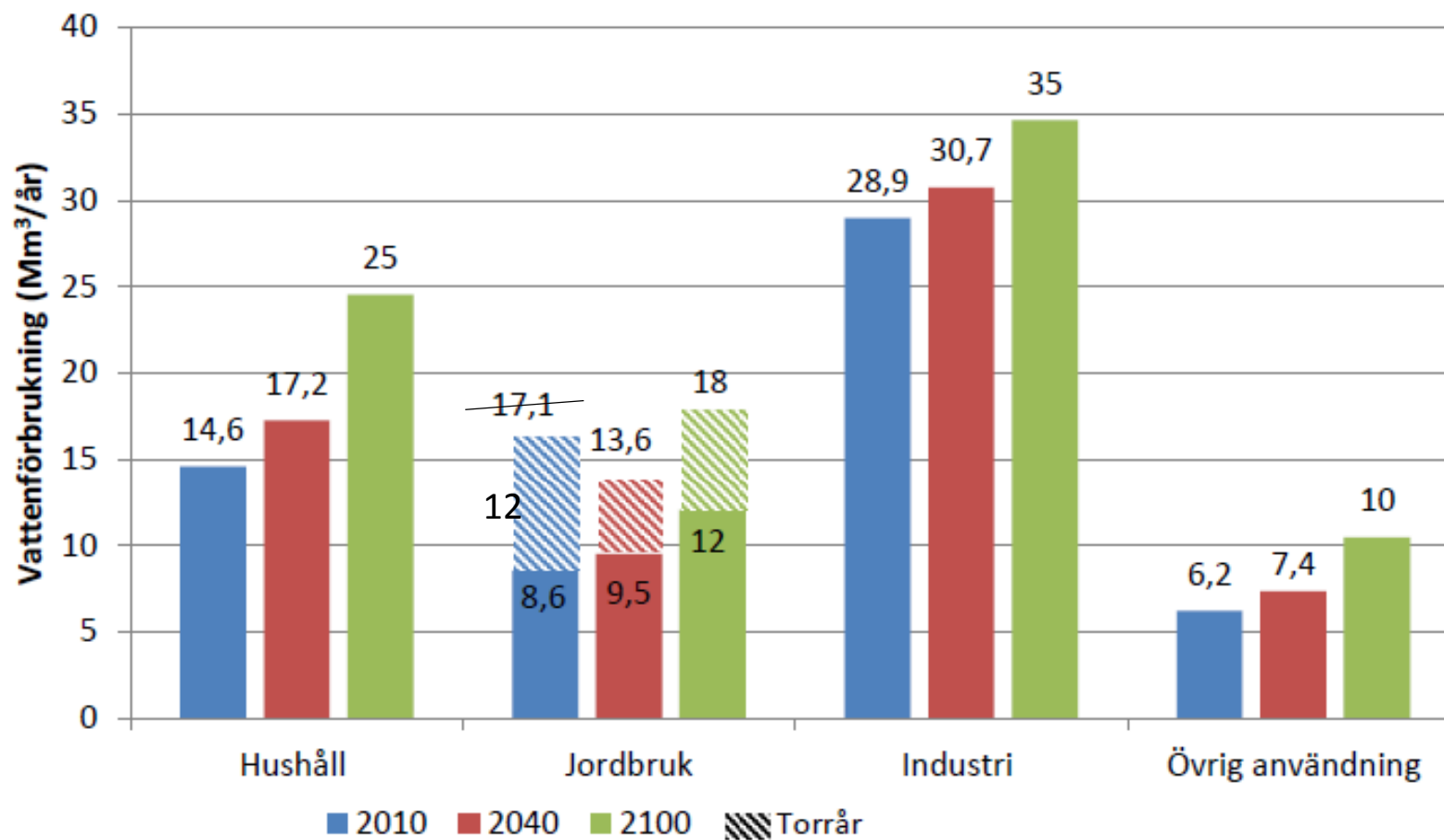
Sverige

Kalmar län

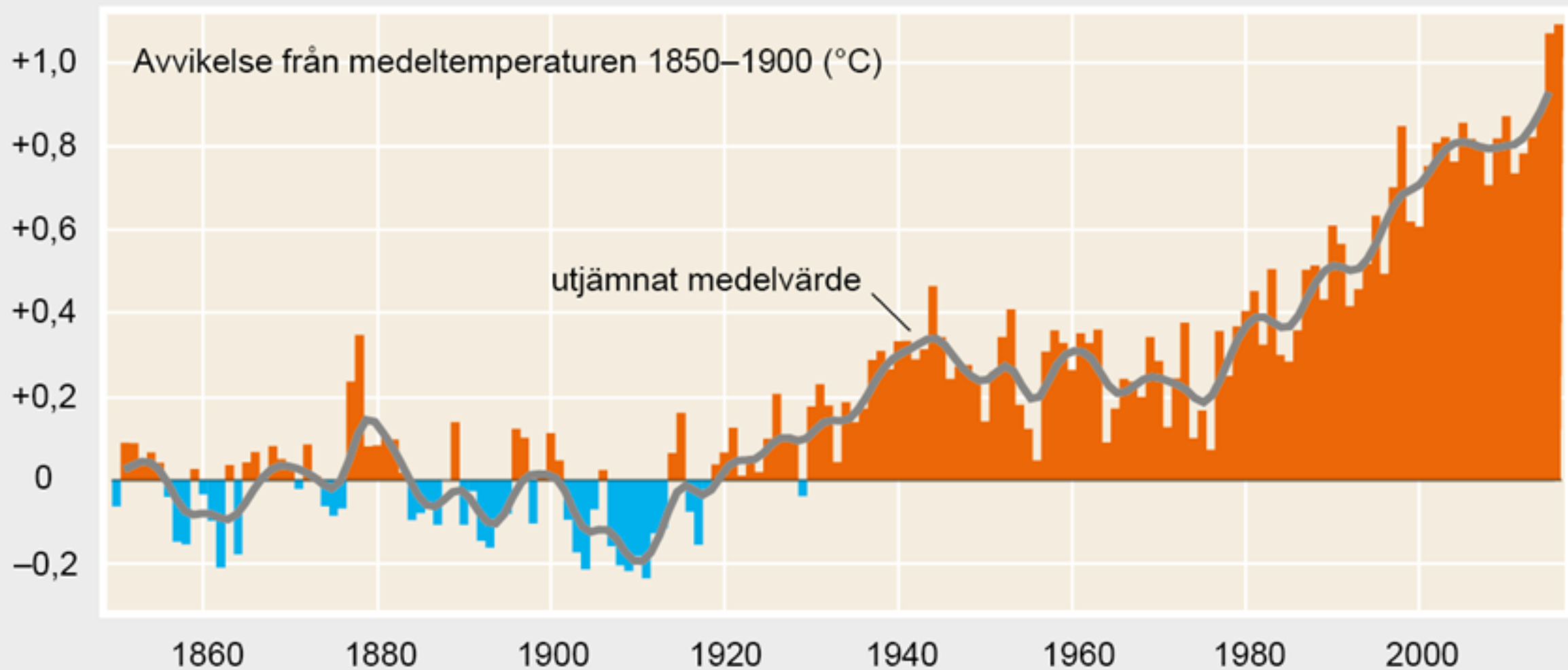

Regional vattenförbrukning nu och beräknad

Figur 9.4. Nuvarande vattenförbrukning och uppskattat framtida vattenbehov för år 2040 och år 2100 enligt prognos för hög befolkningstillväxt i länet fördelat mellan olika brukarkategorier. Siffrorna baseras på uttagsmängder inom Kalmar län år 2010. I övrig användning ingår turism och verksamheter som inte ligger under industri.

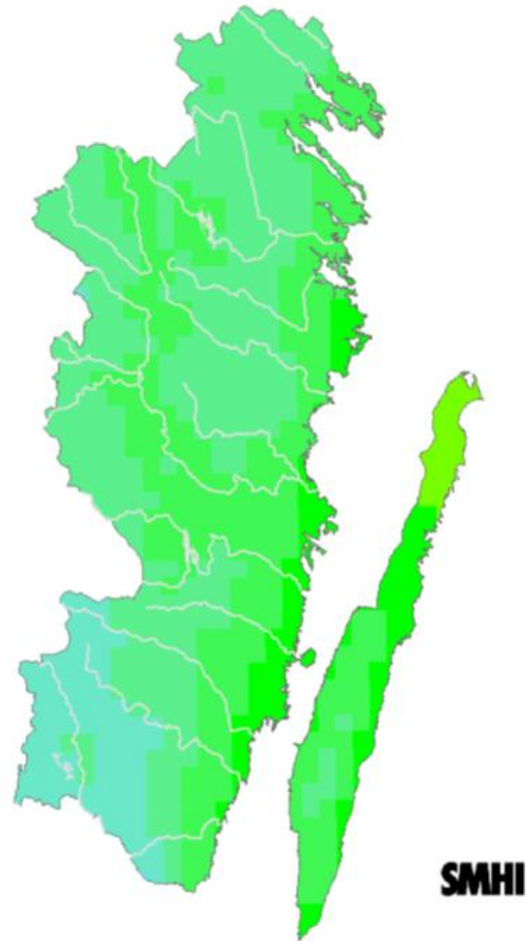
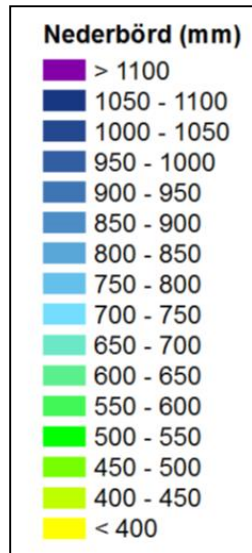
Global årsmedeltemperatur 1850–2016

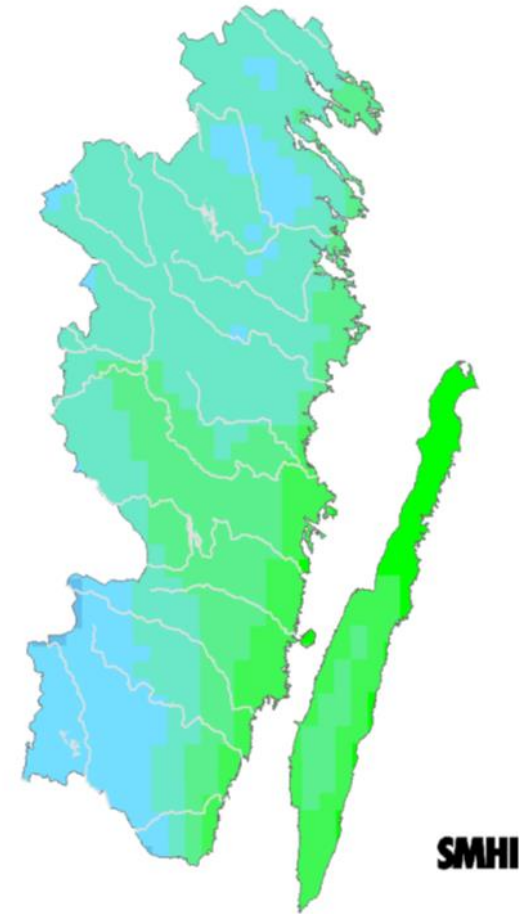
Från En varmare värld,
Naturvårdsverket

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=gGOzHVUQCw0

Nederbörd

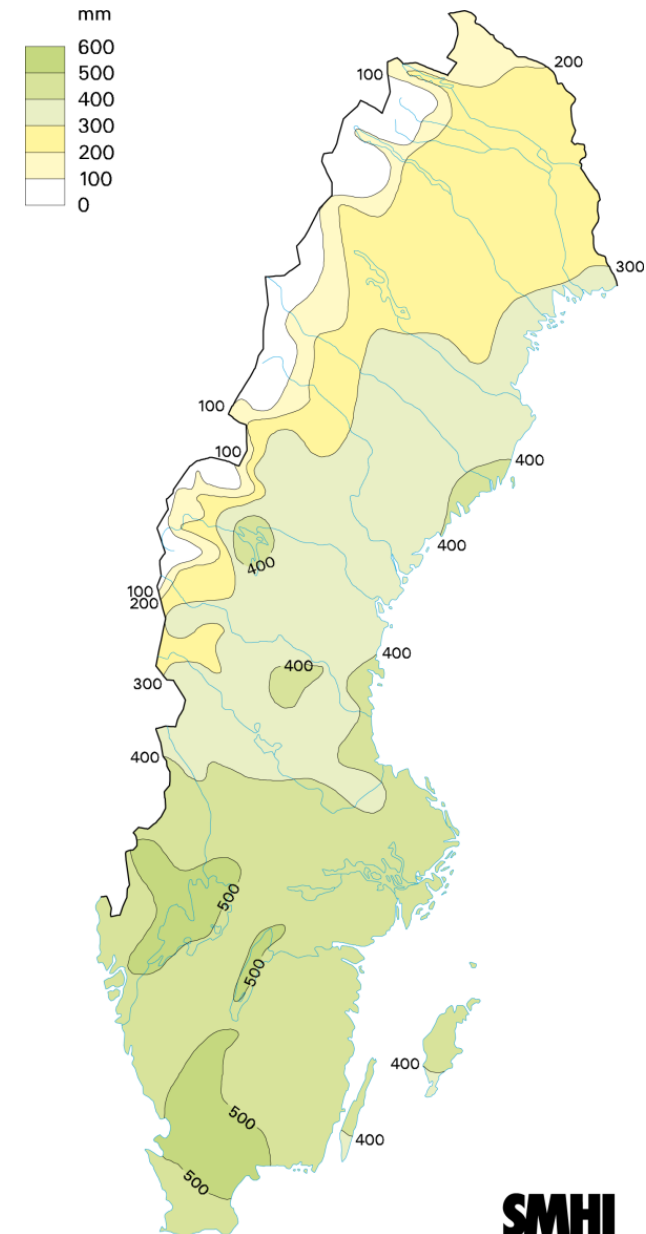
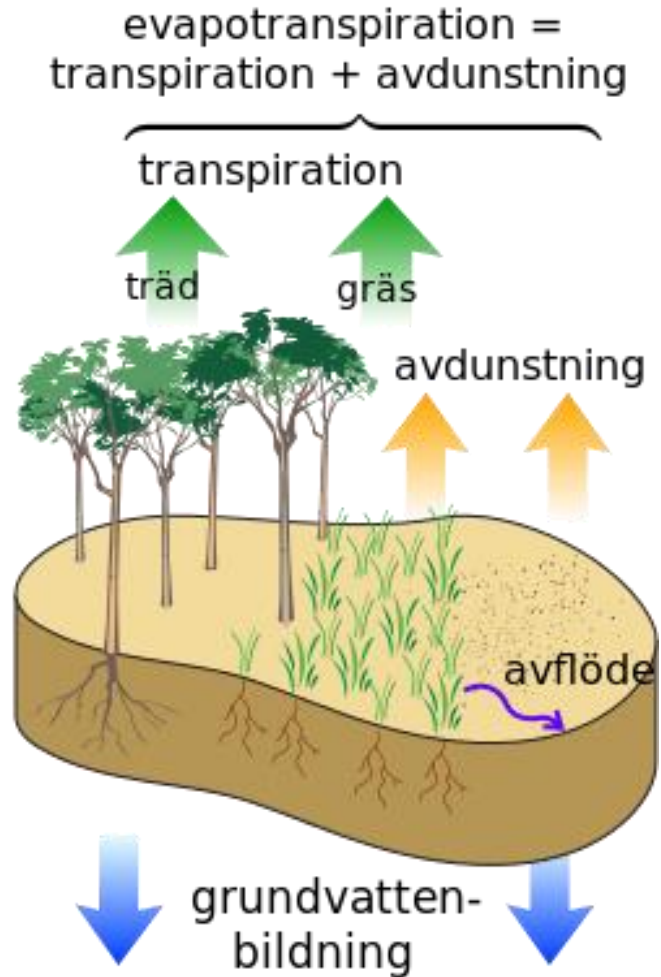

Observerat 1961-1990

Observerat 1991-2013

Avdunstning

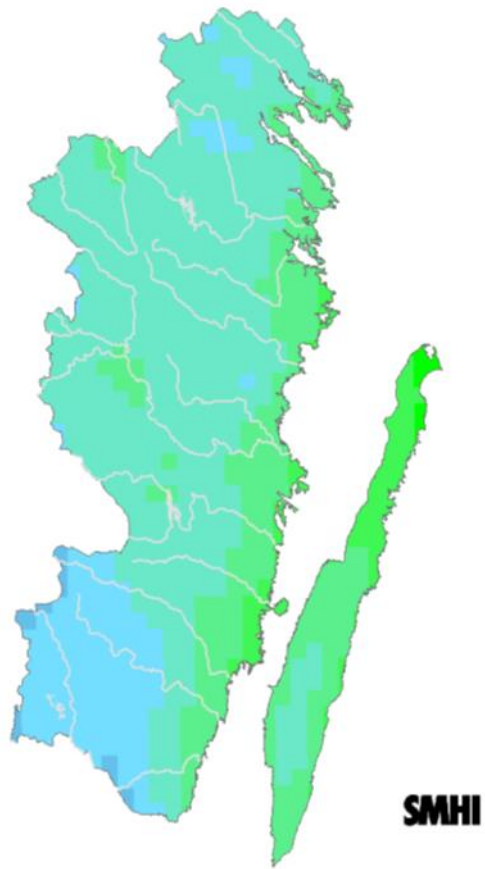
Årsavdunstning

SMHI

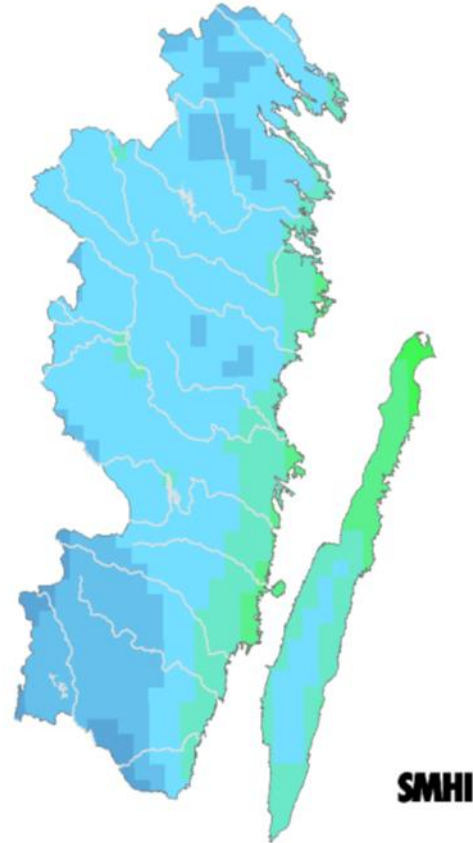

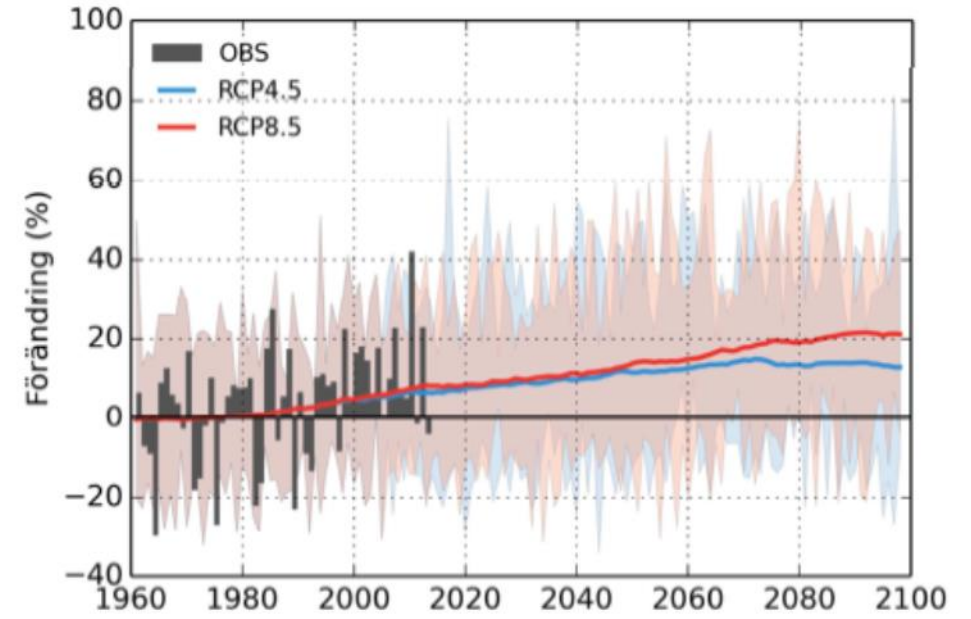
Framtida nederbörd

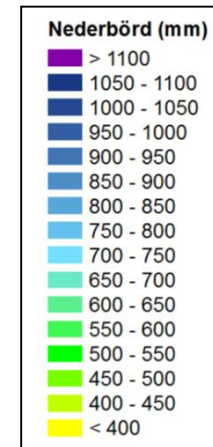
Beräknat 2021-2050

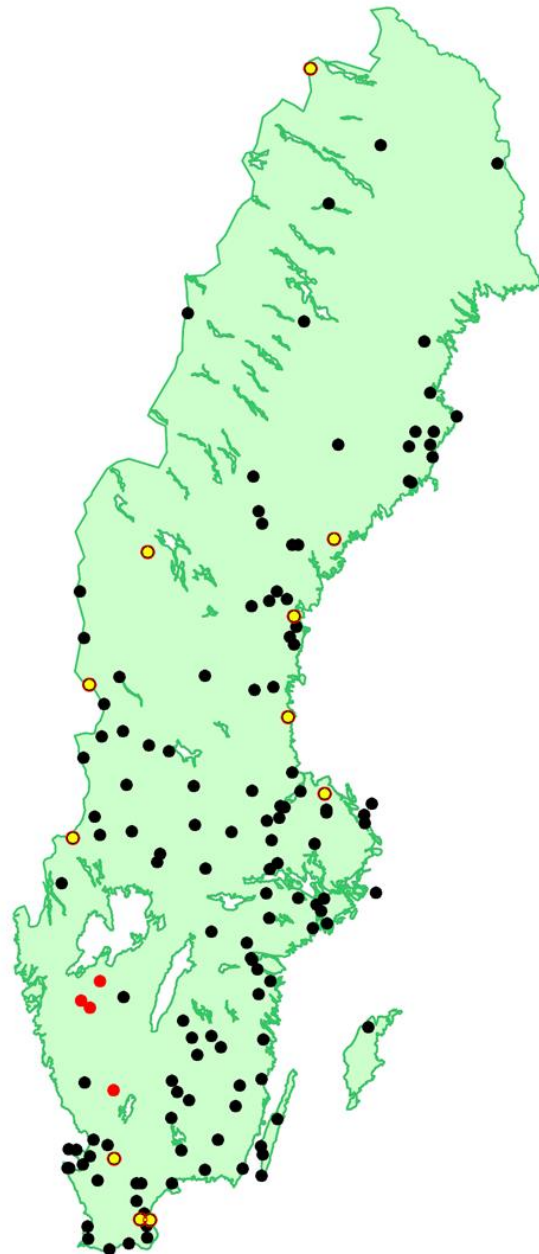
Beräknat 2069-2098

Ungefär 20% ökning

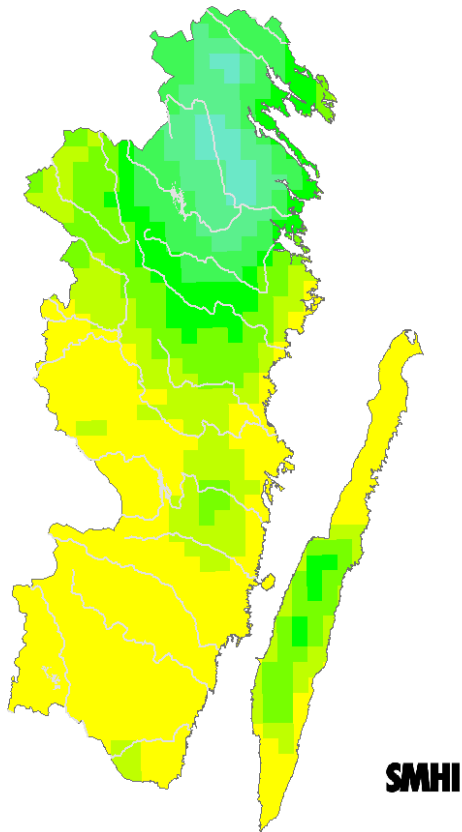
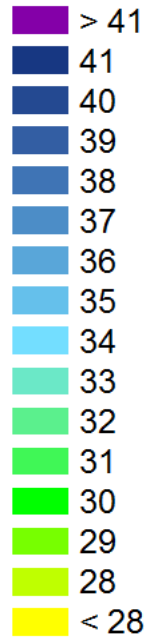
Skyfall – kraftig nederbörd

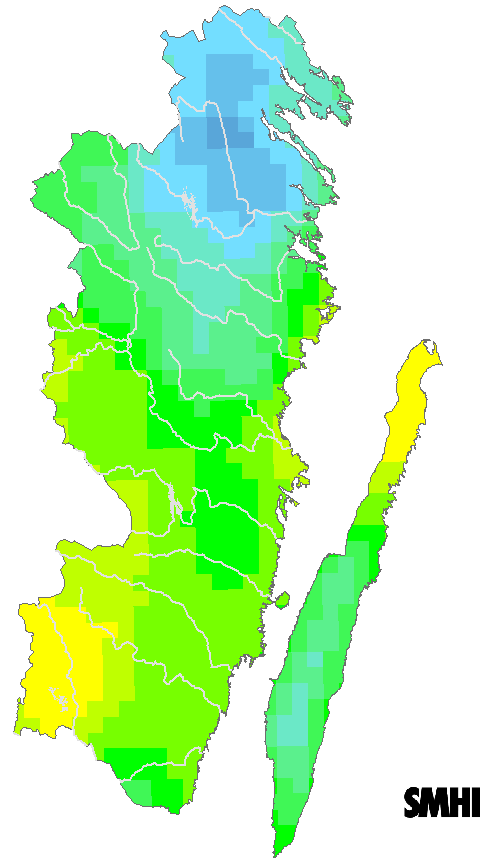
Mätstationer som uppmätt
minst 90 mm på ett dygn
under perioden 1961-2014.

Maximal dygnsnederbörd

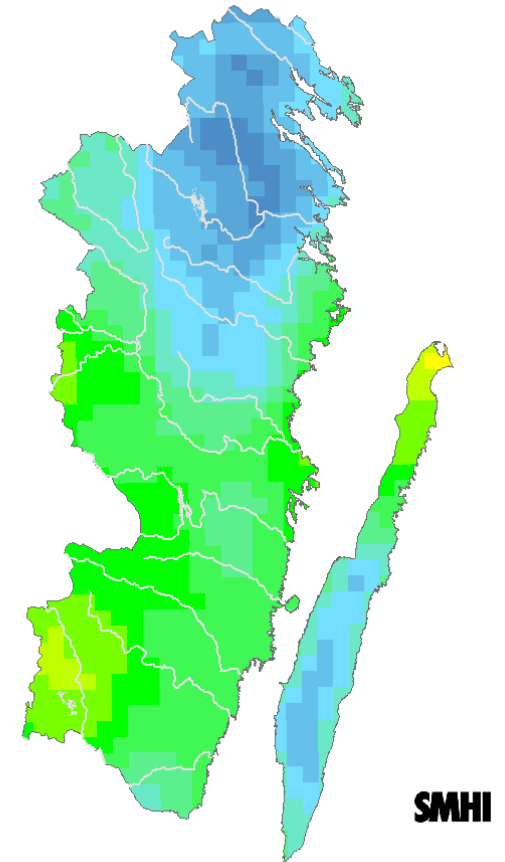
Nederbörd (mm)

Observerat 1961-1990

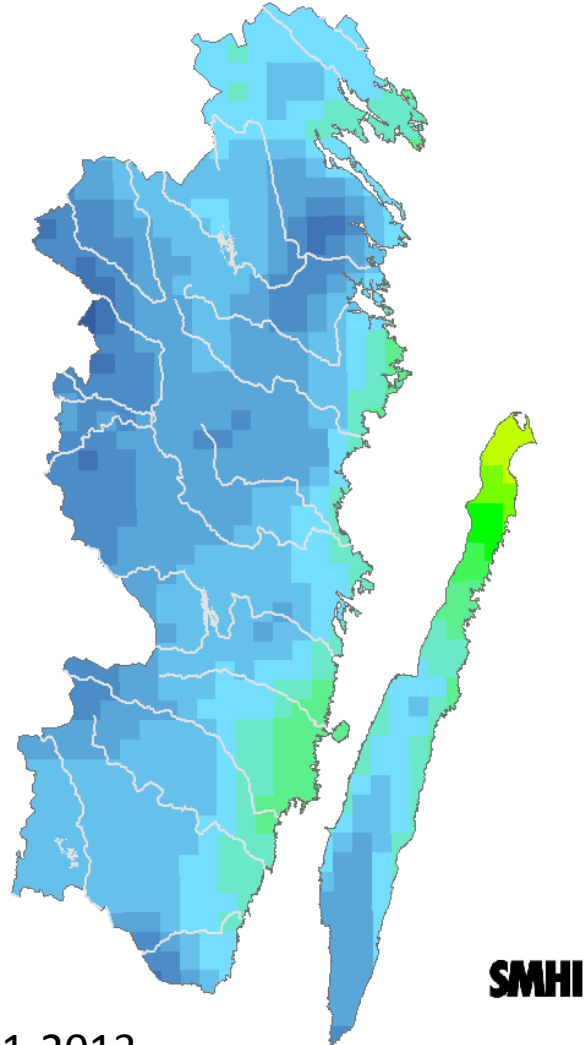
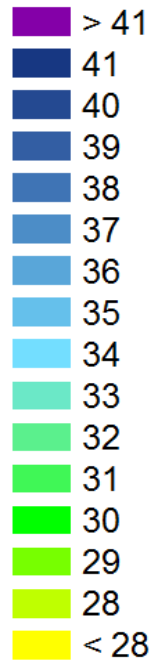
Beräknat 2069-2098 RCP 4,5

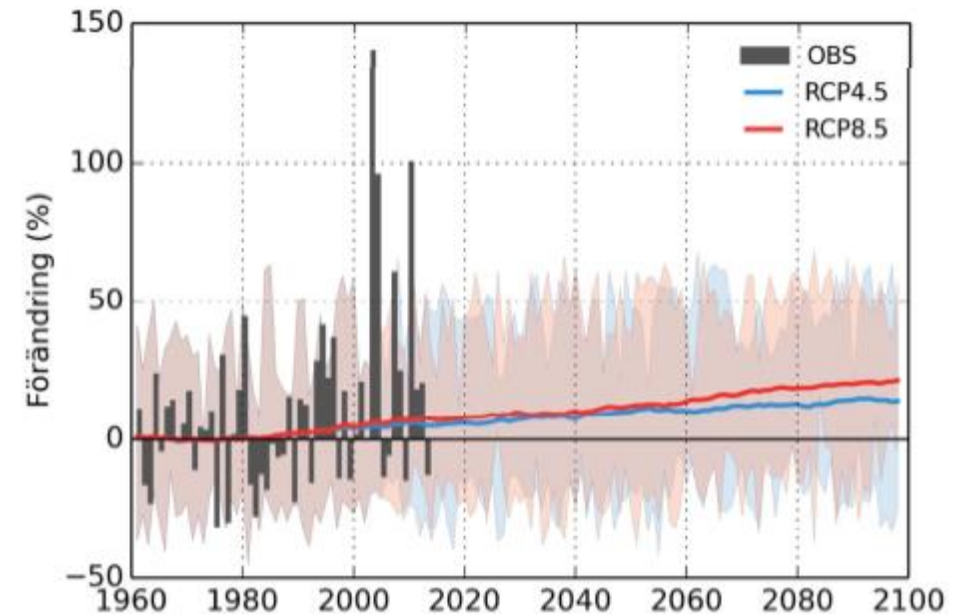
2069-2098 RCP 8,5

Observerad dygnsnederbörd

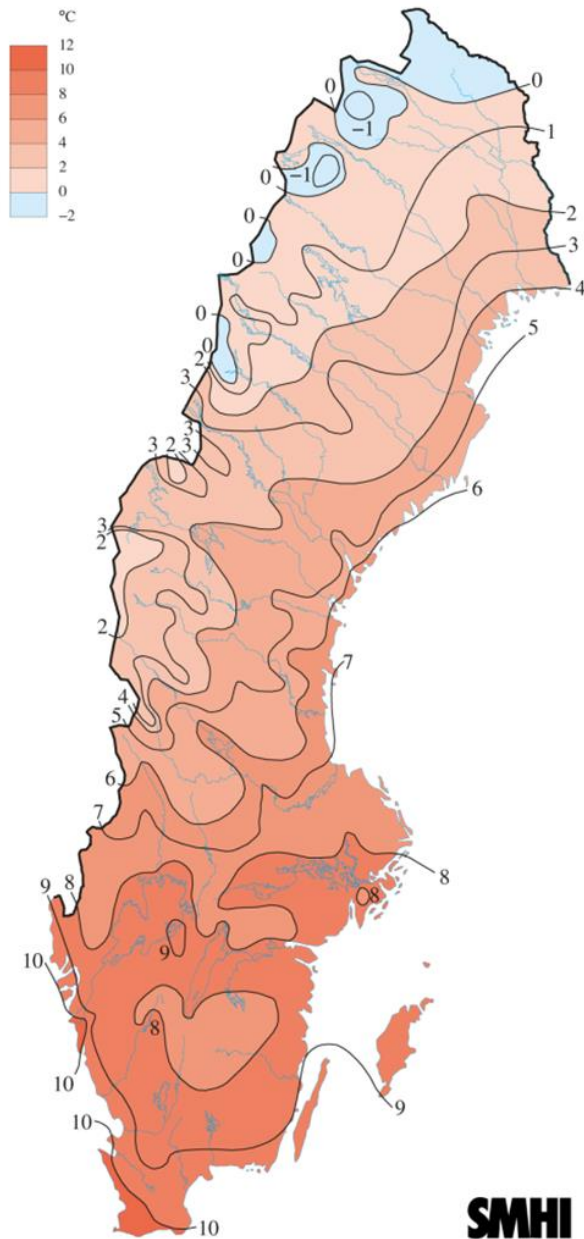
Nederbörd (mm)

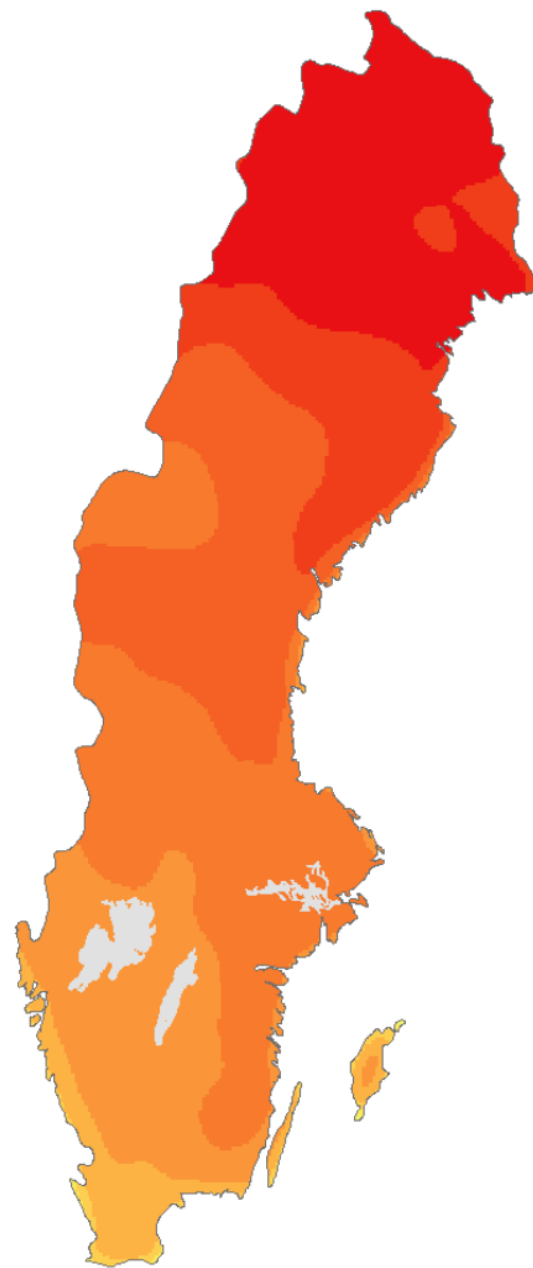
Observerat 1991-2013

Bilder: SMHI

2014

2100 RCP 8,5

Förändring (°C)

- > 5,6
- 5,2 - 5,6
- 4,8 - 5,2
- 4,4 - 4,8
- 4,0 - 4,4
- 3,6 - 4,0
- 3,2 - 3,6
- 2,8 - 3,2
- 2,4 - 2,8
- 2,0 - 2,4
- 1,6 - 2,0
- 1,2 - 1,6
- 0,8 - 1,2
- 0,4 - 0,8
- 0,0 - 0,4
- < 0,0

Temperaturen i Sverige stiger mer i norr än i söder
 Temperaturen beräknas öka mer i Sverige än globalt

Havsnivåhöjning

- NH < 100cm
- NH 100 - 150cm
- NH 150 - 300cm

Vägar markhöjd, NH

- < 100 cm
- 100 - 150 cm
- 150 - 300 cm

Byggnader markhöjd, NH

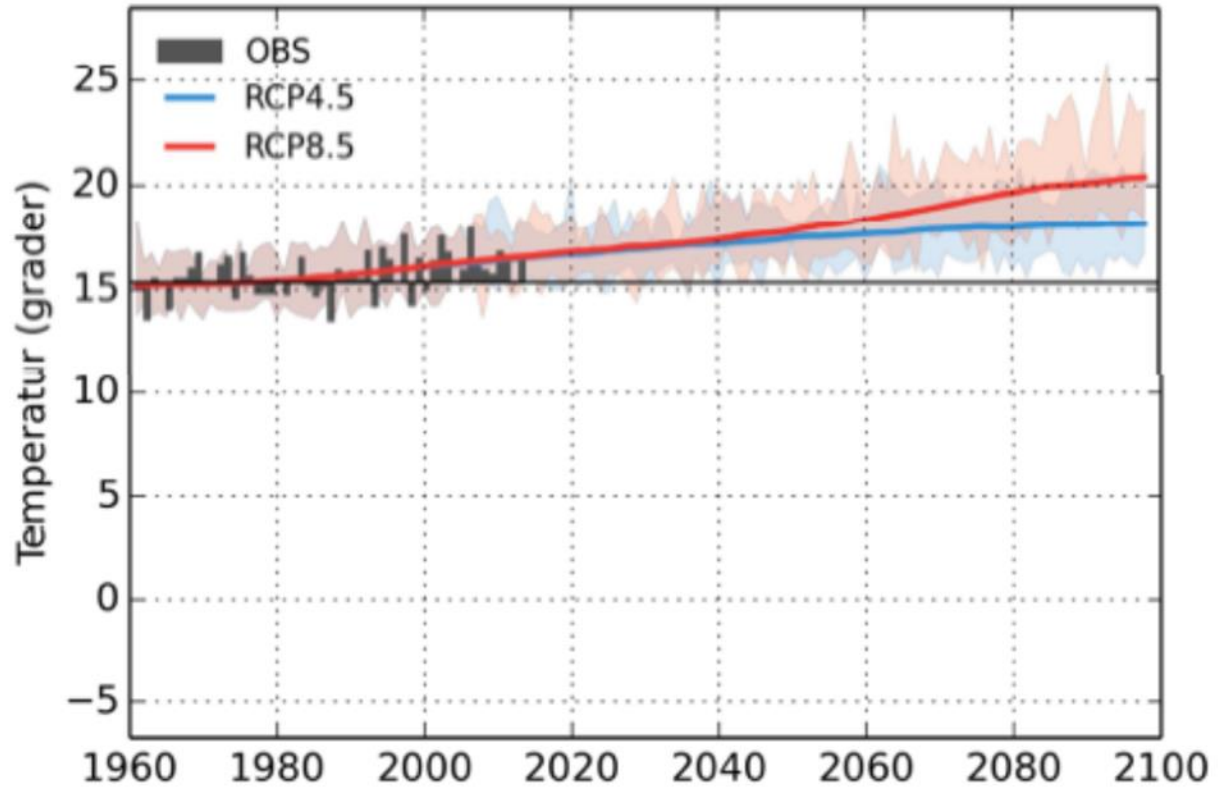
- < 100 cm
- 100 - 150 cm
- 150 - 300 cm

KALMAR 0<100cm		ANTAL BYGGNADER	SAMMANLAGD YTA
BEBYGGELSE TYP			
Bostad	71	6544,475	
Industri	24	10394,75	
Samhällsfunktion	6	1225,966	

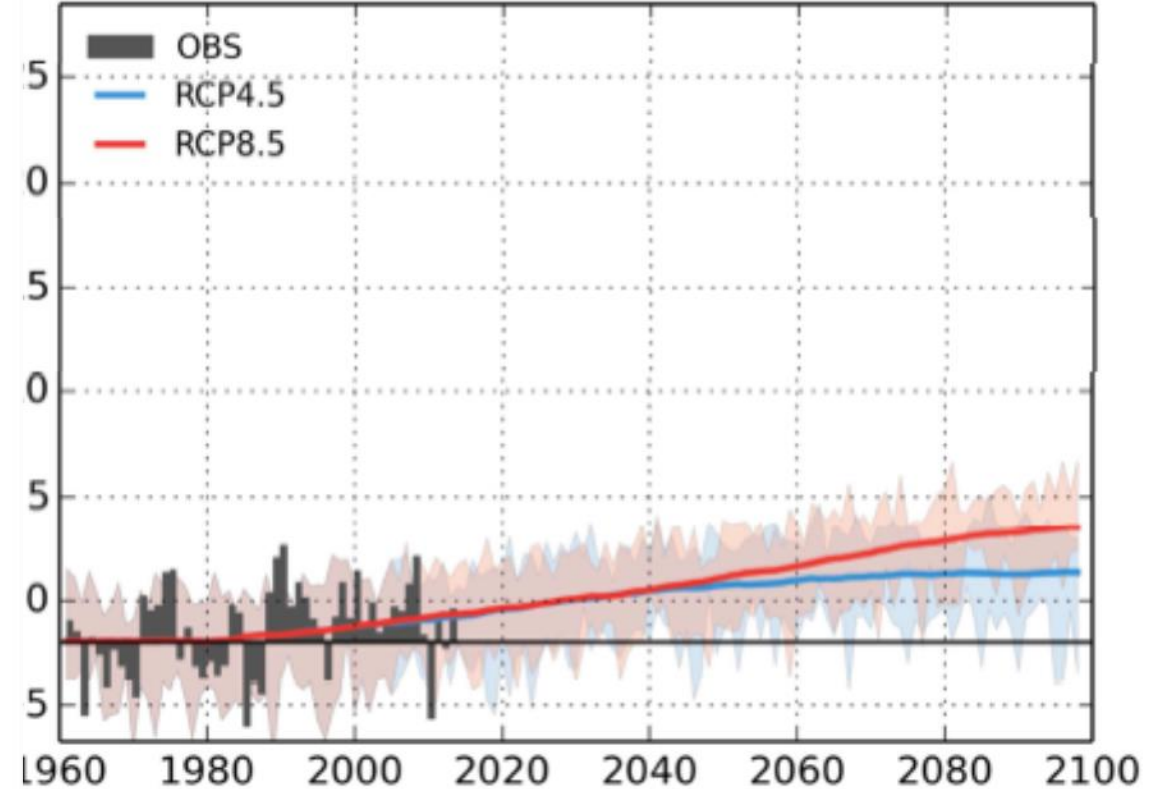
KALMAR 100-150cm		ANTAL BYGGNADER	SAMMANLAGD YTA
BEBYGGELSE TYP			
Bostad	197	21902,53	
Industri	48	10551,36	
Samhällsfunktion	21	7186,686	

KALMAR 150-300cm		ANTAL BYGGNADER	SAMMANLAGD YTA
BEBYGGELSE TYP			
Bostad	1596	197789,8	
Industri	92	91666,3	
Samhällsfunktion	125	73710,84	

Temperatur Kalmar län

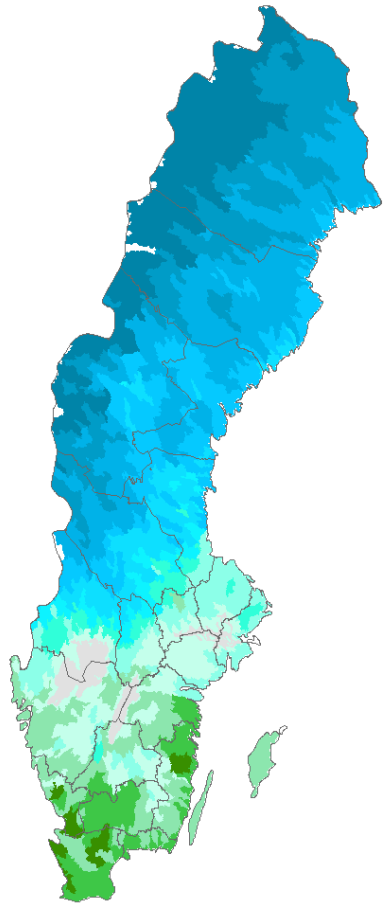

Sommar

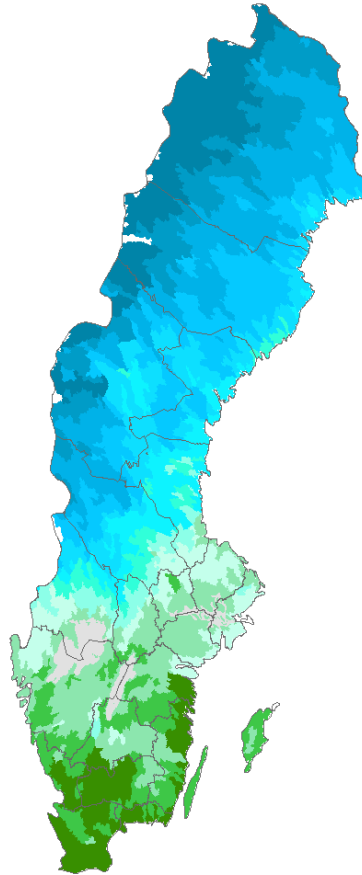
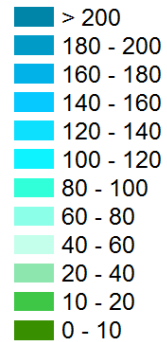
Vinter

Antal dagar med snötäcke, minst 5 mm vatteninnehåll

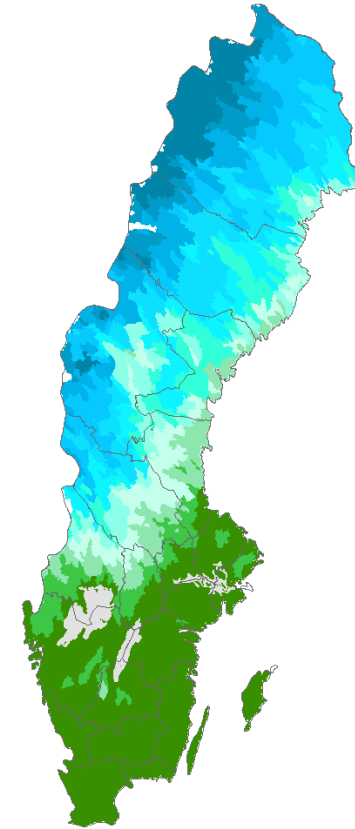
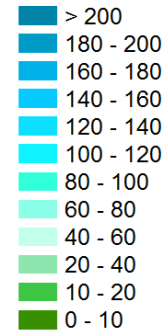
1991-2013

Antal dagar

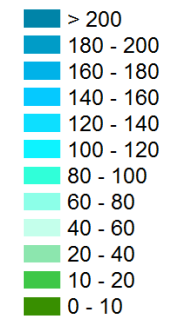
2021-2050

Antal dagar

2069-2098

Antal dagar

medelflöden

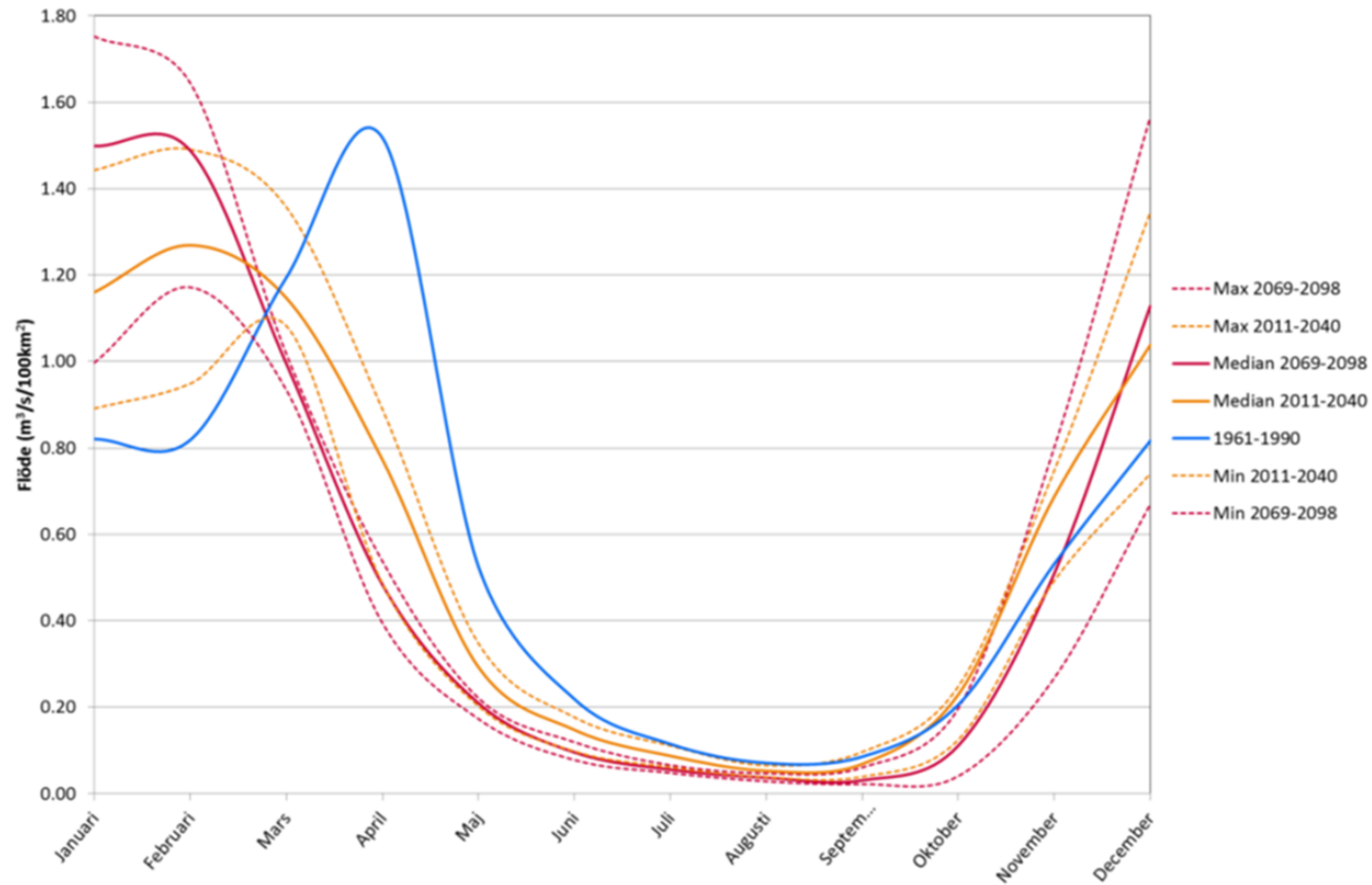
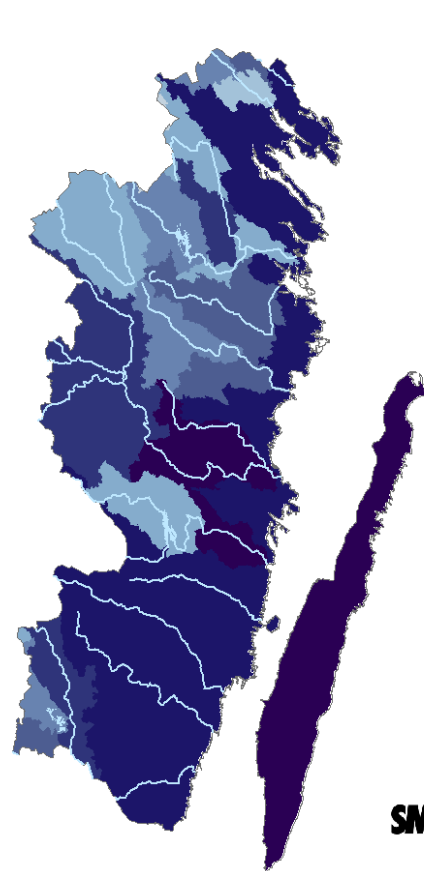
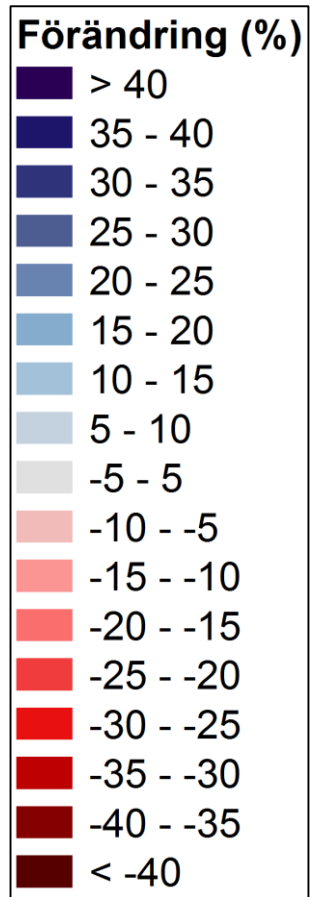
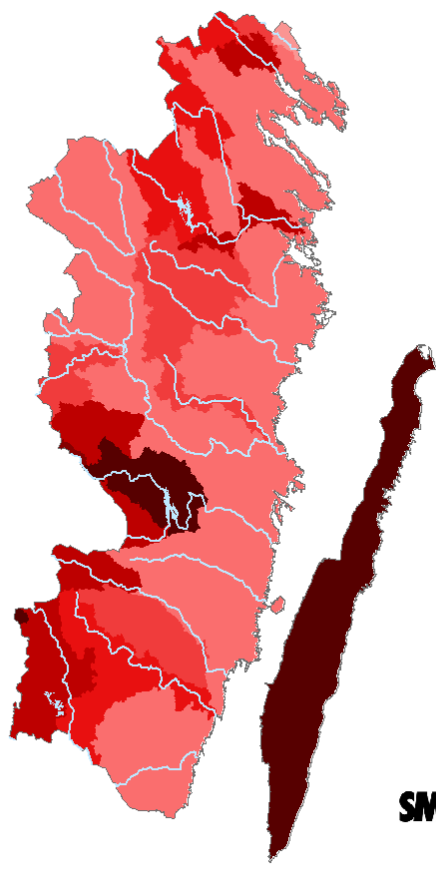

Bild: DHI

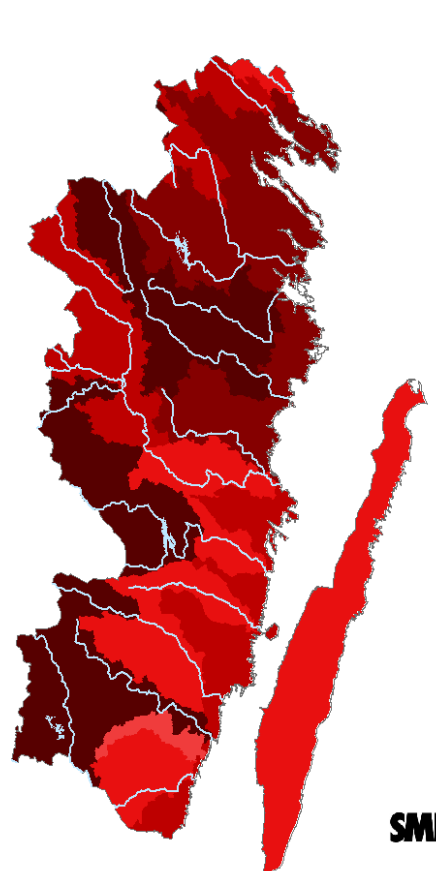
Förändrad lokal medeltillrinning RCP 8,5 2069- 2098

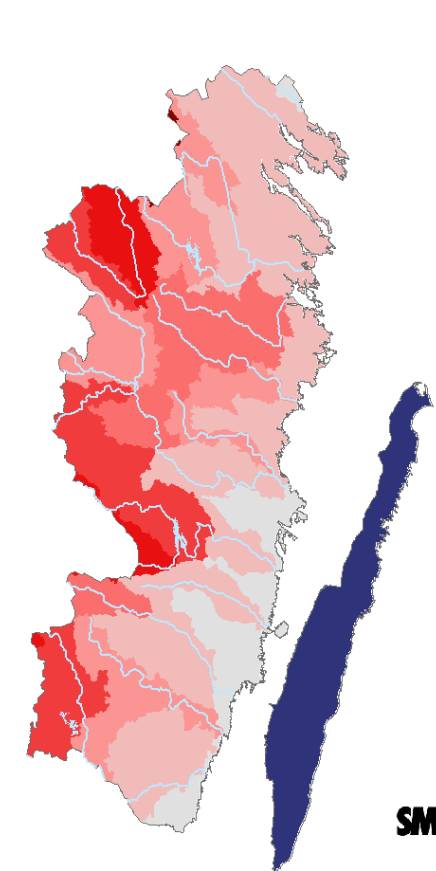
Vinter

Vår

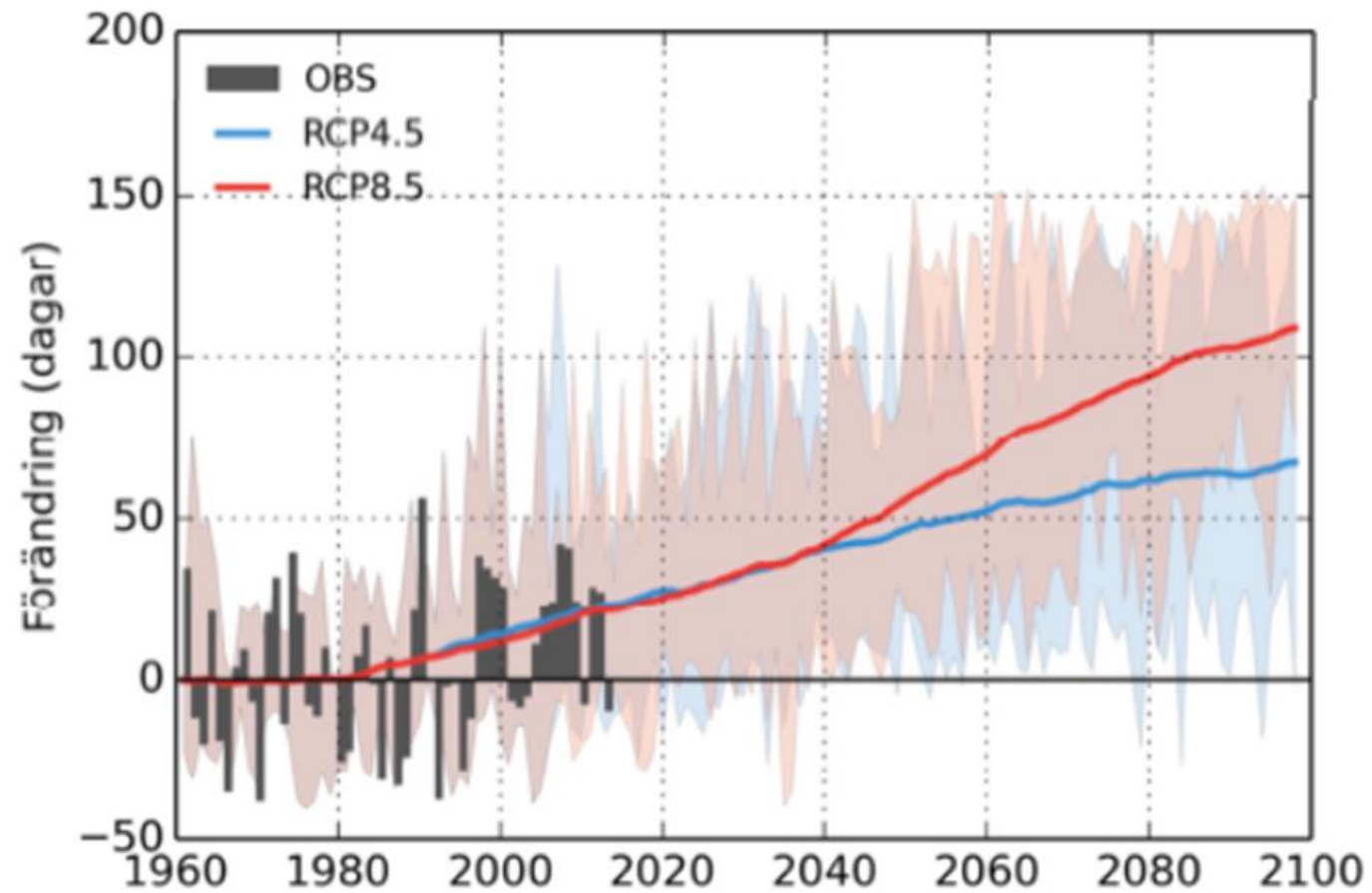

Sommar

Höst

Växtsäsong

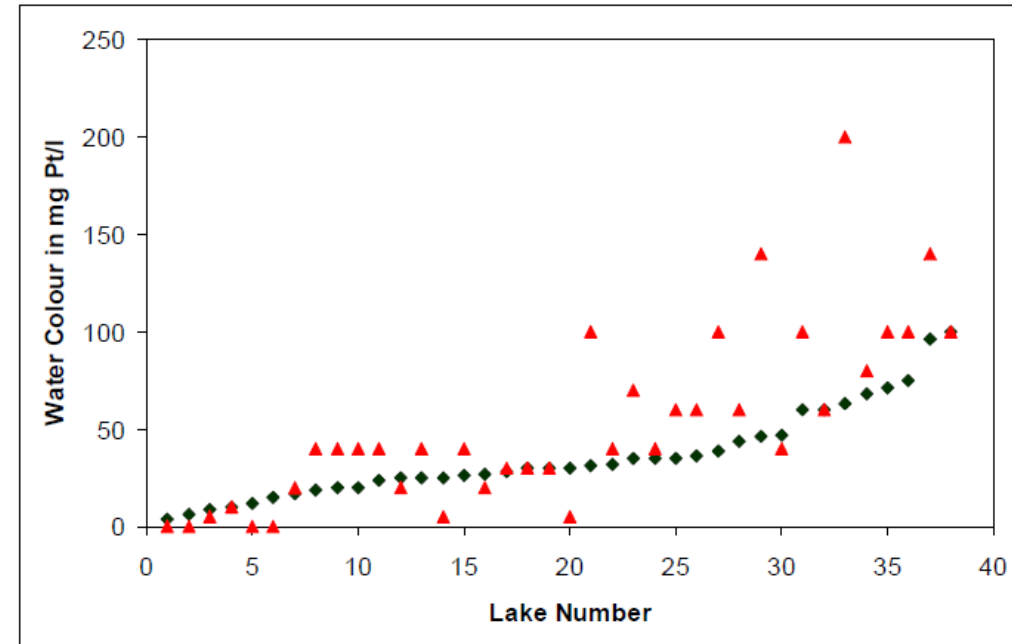

Brunifiering

Vattenfärg i 40 sjöar i Småland

▲ Vattenfärg juli 2007

◆ Vattenfärg 1990-talet

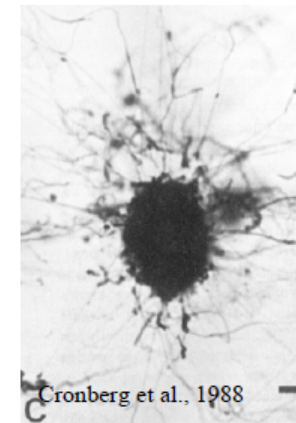

→ Vattenfärgen ökade i de flesta sjöar mellan 1990-talet och 2007!

Gonyostomum semen (gubbslem) ökar i svenska sjöar

- En växtplanktonart som blommar i bruna sjöar
- Klassas som skadlig av Naturvårdsverket
- Har slemtrådar som orsakar hudirritation och täpper igen filter
- *Gonyostomum*blomningar har blivit vanligare i hela Norden de senaste 2 decennierna

(Rengefors opublicerat)

Cronberg et al., 1988

Sammanfattning - vatten

Foto: Bengt Andersson, Ölands Räddningstjänst

- Förskjutningen av vårfloden i tiden
- Ökad risk för översvämning, tillfällen med extrem nederbörd ökar
- Lågflödesperioder i vattendragen kommer att öka
- Sämre vattenkvalitet
- Vattenförbrukningen ökar – ökad risk för vattenbrist

Åtgärder

- Säkra: skydd, tillsyn, uppföljning
- Planera: intressen, lagra, nytt, sammankoppla
- Kunskap: information, beredskap, behov och sårbarheter

Ex. Skapade våtmarker och sjö för att minska
översvämningensrisker från skyfall vid Århus, Danmark

Photo: ©Municipality of Aarhus

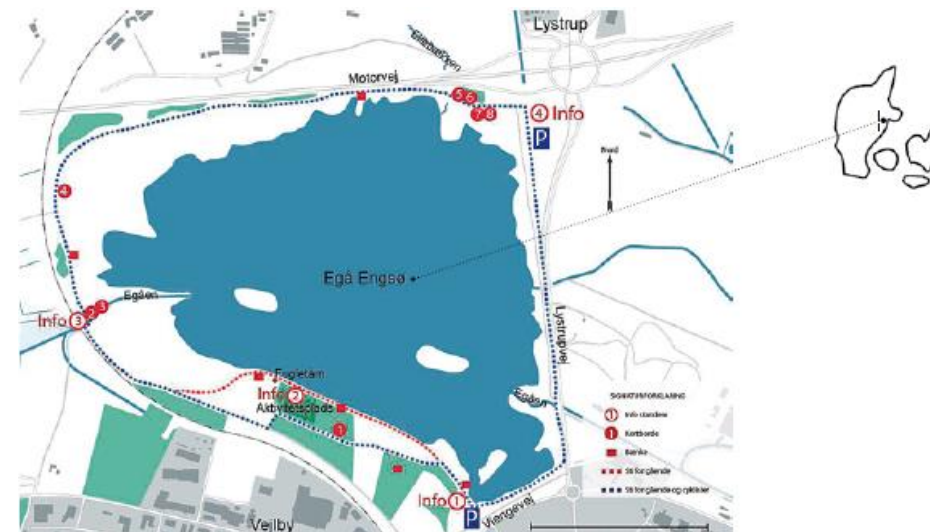
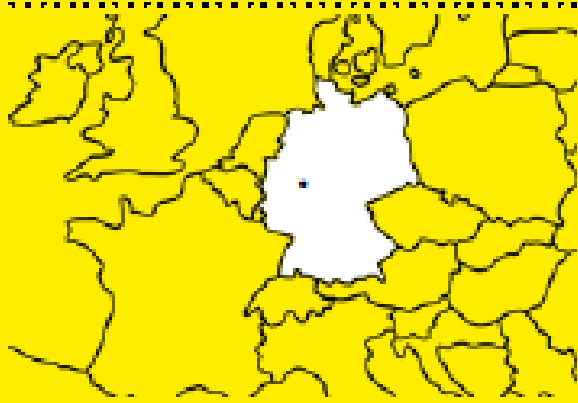

Photo: ©Municipality of Aarhus

Photo: ©Municipality of Arnsberg

Location
City of Arnsherg, Germany

Total budget
€€€€

Non-financial costs
environment, nature and sustainability

